

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Apologia Pro Conscientiis infirmis, Sev Responsio Benigna Pro securitate dictaminis practici super certa probabilitate fundati

**Fibus, Bartholomaeus
Schweitzer, Johannes**

Coloniae, 1682

§. Secundus. Minoris propositionis pars prima, seu Autoritas doctrinae probabilisticae ostenditur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39304

stare de non legitima facta promulgatione legis vestrae. 4.^m viros doctos ac timoratos sine conscientia peccati se conformare doctrinae probabilisticae ad debitas limitationes restrictae, quas dedimus in praenotationibus, & amplius dabimus inf.

§. SECUNDUS.

*Minoris propositionis pars prima, seu
Autoritas doctrinae probabili-
stica ostenditur.*

I. Pro hujus ostensione, tametsi ea sufficere videantur, quae in decursu capitis primi attigimus; inter quae istud in primis & singulari nota observandum venit, quod universae Societatis JESU Doctores, nullam ad hoc lege penitus restricti, sed solam evidentiam veritatis convicti, unanimiter conspirent: pauca tamen ad plenioram satisfactionem subnectemus, momentum scilicet ex *statera Saulis ex-Regis*, ad quam Recentior quidam *le maire* dictus appendit *Saulem ex-Regem Sinnichu*: ita habet *sect. 1. cap. 2. §. 1. n. 16. Licere sequi opinionem probabilem omissam tutiore & probabiliore est communissima Gravissimorum Doctorum sententia: quam, ut à generalioribus incipiam, Bartholomaeus de Ledesma de Sacramento poenitentiae d. 14. conclus. 5. dicit esse verissimam, & probari*

bari ex universali omnium, qui sic habent in practica. Sententiam eandem Stephanus Spinola opusc. de libera & prudenti agibilium electione in ipsa praefatione appellare non dubitat Recentiorum omnium calculo, & universali populorum usu confirmatam. De sententia eadem loquens Petrus Morinus lib. 8. de poenitent. c. 4. approbansque doctrinam Francisci Suarez, ait, sibi videri certum & evidens, quandoq; (scilicet in dubio juris) probabilia certis praeferrí posse. Hieronymus Garcias in sum. tract. 1. diffic. 5. d. 2. n. 5. ait communem & securam esse istam conclusionem. Pasqualigus Theatinus decis. 5. hanc sententiam, inquit, certissimam puto, & existimo in materia morali posse demonstrari. Angelus Bossius Clericus Regularis Barnabita tomo moralium variorum in appendice ad titulum, sic loquitur: non solum hodierni temporis scriptores, Theologi, Summistæ, Canonistæ & jurisperiti, & omnes publici Professores Theologiae moralis praefatam sententiam docent, sed etiam apud omnes Confessarios Seculares & Regulares, apudque quoscunque doctos & simul probos in toto orbe Christiano nihil magis decantatum, quam licitum esse in operando, sequi opinionem probabilem, dummodo sit verè probabilis, etiam minus tutam, ubi non agitur de valore facti, sed de sola honestate operationis.

2. Ex Gallia Isambertus exclamat: ita communiter Doctores. Ex Hispania Ludovicus Montefinus & Petrus Navarra & Gregorius Martinez:

hac

hac sententia est communis in scholis: est communior Theologorum. Ex Italiâ Martinus Bonacina, & Jacobus Ragius; ita communiter Theologi, iique, ut ita dicam, infiniti. ita omnes publici Professores Theologiæ. Denique ex Germaniâ Joannes Caramuel; illa sententia est hodie omnium. Erat verò communis hac sententia, antequam ullus Jesuita eam scripto tradidit. certè Vasquez, qui inter primos scriptores Jesuitas eam tradidit, non dubitavit affirmare 1. 2. d. 62. c. 4. n. 14. illam in scholis multò antè communem fuisse. Jesuitis præiverunt in hac doctrinâ celeberrimi Thomistæ, Bartholomæus Medina 1. 2. q. 19. a. 6. concl. 3. §. certè argumenta. Ludovicus Lopez. p. 1. instructorii, c. 120. concl. 3. loquens de Confessario absolvente juxta opinionem minus probabilem pœnitentis. Franciscus Victoria in summa de Confess. n. 177. Thomas Mercado de contract. lib. 2. c. 5. Dominicus Sotus in 4. dist. 18. q. 2. a. 5. §. unde ad argumentum. item l. 6. de justit. q. 1. a. 6. in fine. Dominicus Bannez citatus à sui instituti scriptore Barnaba Gallego, ne Sylvestrum quidem Cajetanum contraria docuisse contendit. Insignis Thomistæ Acatius de Velasco Tom. 2. verbo: Opinion probable, resolut. 36. sed nec posteriores Thomistæ illam sententiam amplectendo secuti sunt Jesuitas. non habent isti hunc morem, subsistunt enim per se &c. qui plura velit, consulat locum citatum.

3. Audeo autem dicere, quod Paternitas Vestra laboratura sit, ut suæ opinionis patronos inveniat

veniat viros bonos, vel pauculos simplici numero comprehendendos, quorum scilicet, ut supra dixi, autoritas omni exceptione major sit ob singularem *virtutem, iudicium, doctrinam*. Ego certe, quod sine invidiâ dictum volo, vix unicum hæc tria cum excellentiâ suffragentur. Quæ ratio autem impulerit Paternitatem Vestram, ut se horum talium, qualiumcumque manipulo conjungeret, potioribus ac melioribus desertis, haud capio fati.

4. Si Lectori sit curiositas penitus cognoscendi, qui & quales viri gravissimi præter Societatis totius Doctores & supradictos tueantur nostram doctrinam, consulat *Terillum*. Auctores ipse probabilisticæ Patronos, universim omnino supra ducentos tum veteres, tum recentiores recenset, plerosq; à seipso, ut testatur, in hac materiâ inspectos: item *Sarasam*, qui centum quinquaginta eorum enumerat. Alii alios: inter quos *Abellus* producit Patriarchas, Archi-Episcopos, Episcopos non paucos. super his etiam consuli utiliter potest *Stephanus du Champ supra citatus*. Huc pertinent, quæ ex testimonio *Antoni Terilli* supra adduximus de ortu & progressu opinionis probabilisticæ. Nec pluribus opus ad convincendum sobrium prudentis intellectum.

* *
*

§. III.